

فصل چهارم آئین نامه تاسیس، ارائه خدمات و اداره داروخانه ها : وظایف موسس و مسئول فنی داروخانه

مبحث اول : وظایف موسس

ماده (۲۱) وظایف موسس داروخانه به شرح ذیل است :

- ۱) اشراف کامل بر کلیه امور داروخانه (ضمن رعایت شرح اختیارات و وظایف مسئول فنی)
 - ۲) التزام عملی و نظارت بر رعایت شئونات اسلامی، قانونی، اخلاقی و حرفه ای در داروخانه
 - ۳) تدارک و تمهیدات لازم برای فعالیت بهینه داروخانه ضمن اجرای نظریات و پیشنهادات فنی و بهداشتی مسئول فنی داروخانه
 - ۴) برنامه ریزی و ایجاد امکانات لازم برای آموزش های مدون مسئول فنی داروخانه بر اساس ضوابط
 - ۵) تهیه بانک های اطلاعاتی به روز و بر خط برای دسترسی مسئول فنی
 - ۶) تامین و تدارک فرآورده های سلامت محور مجاز برای عرضه در داروخانه از طریق شرکتهای معتبر مورد تایید وزارت طبق ضوابط و با نظارت مسئول فنی
 - ۷) تامین کادر فنی و خدماتی واجد شرایط در داروخانه طبق ضوابط
 - ۸) رعایت نظافت و بهداشت عمومی داروخانه
 - ۹) اجرا و رعایت کلیه مقررات، ضوابط و دستورالعمل ها و تذکرات دانشگاه و در صورت لزوم ابلاغ به کارکنان داروخانه
 - ۱۰) تامین لباس کار به رنگ مناسب مطابق این آئین نامه
 - ۱۱) پرداخت به موقع حقوق و مزایای مسئول فنی و کارکنان داروخانه طبق قرارداد منعقد و قوانین مربوطه از جمله قانون کار
 - ۱۲) همکاری با بازرسین دانشگاه و سازمان
 - ۱۳) افتتاح حساب بانکی و ارائه چک به شرکتهای پخش فرآورده های سلامت محور تنها به نام خود و اعلام آن به شرکتهای پخش و سازمان های بیمه گر برای تنظیم گردش مالی داروخانه از طریق حساب فوق
 - ۱۴) رفع نواقص و مشکلات ابلاغی از سوی دانشگاه یا سازمان به نحوی که در ارزشیابی سالیانه داروخانه روند تلاش داروخانه در بهبود کیفیت خدمات ملموس باشد
 - ۱۵) دریافت کد از سامانه های اعلام شده توسط سازمان برای داروخانه و ورود کلیه درخواست ها از طریق سامانه مذکور
 - ۱۶) اجرای ضوابط اعلامی از سوی سازمان و همکاری در خصوص ثبت اطلاعات در نرم افزار ها و سامانه های الکترونیک از جمله TTAC یا سایر سامانه های ابلاغی
 - ۱۷) آماده سازی و ایجاد امکان ارائه خدمات سلامت توسط داروساز در داروخانه و ایجاد بستر مستند سازی این خدمات مطابق با سند جامع خدمات سلامت در داروخانه های ایران
 - ۱۸) رعایت کلیه ضوابط و مقررات امنیتی و ایمنی، اطفای حریق، مقررات ساختمانی و آسانسور و اخذ مجوز های لازم در این خصوص و کنترل و نظارت دوره ای آنها و انعکاس نواقص به مراجع ذیربط اقدام قانونی برای رفع نواقص
 - ۱۹) پرداخت تعرفه های ابلاغی از سوی سازمان با رعایت مقررات مربوط
 - ۲۰) سایر موارد ابلاغی در ضوابط
- تبصره - علاوه بر وظایف فوق الذکر، موسس یا موسسین داروخانه پاسخگوی کلیه امور داروخانه به جز وظایف مسئول فنی می باشند.

مبحث دوم: وظایف و خدمات مسئول فنی

علاوه بر الزام به رعایت قوانین و مقررات و ضوابط علمی و حرفه ای و پذیرفتن مسئولیت کلیه امور فنی داروخانه، وظایف و خدمات قابل ارائه توسط مسئول فنی داروخانه به شرح ذیل است.

الف: شرح وظایف داروساز مسئول فنی داروخانه

- ۱) حضور فعال در تمام ساعات فعالیت داروخانه طبق پروانه مسئول فنی به نحوی که هویت وی هم به لحاظ پوشش ظاهری و هم به لحاظ مکان استقرار برای مراجعه کننده قابل شناسایی باشد. مسئولین فنی باید ملبس به روپوش سفید بوده و از پلاک مشخصات مشخص استفاده کنند و مکان حضور ایشان در داروخانه مجزا و با نصب تابلو مشخص شده باشد.
- ۲) تطبیق داروهای تحویلی به بیمار یا نسخه پزشک پس از بررسی نسخه طبق مقررات و حصول اطمینان از ارائه صحیح داروها و پذیرفتن مسئولیت ضمن نقش مهر خویش و امضای کلیه نسخ بیمه ای و آزاد همزمان با تحویل دارو
- ۳) عرضه داروهای بدون نسخه با رعایت اصول علمی همراه با ثبت اطلاعات مرتبط و مهر و امضاء مستندات همزمان با تحویل دارو
- ۴) نظارت بر ثبت و مستند سازی اطلاعات داروهای مشخص شده از سوی سازمان غذا در سامانه TTAC.
- ۵) التزام به رفتار حرفه ای و رعایت اخلاق داروسازی و کلیه شئون اسلامی و قانونی در همه جنبه های ارائه خدمت در داروخانه
- ۶) بررسی اخلاقی، قانونی و علمی نسخ ارائه شده با به کارگیری بانک های اطلاعاتی به روز و برخط
- ۷) نظارت بر حصول اطمینان از اصالت کلیه اقلام سلامت محور عرضه شده در داروخانه
- ۸) پیشگیری از عرضه اقلام قاچاق، تقلبی و غیرمجاز در داروخانه
- ۹) نظارت بر تأمین فرآورده های سلامت محور موجود در داروخانه از زنجیره قانونی تأمین آن ها
- ۱۰) انجام هماهنگی با پزشک معالج در صورت نیاز به هرگونه تغییر در نسخه تجویزی
- ۱۱) بررسی و شناسایی و جداسازی اقلام غیرقابل فروش در داروخانه
- ۱۲) نظارت بر تأمین شرایط نگهداری درست داروها و استفاده از روش های علمی انبارش دارو و فرآورده های سلامت محور در داروخانه و انجام کنترل های لازم
- ۱۳) نظارت بر امحاء مناسب داروهایی که قابلیت مصرف آن ها به هر نحو از بین رفته است.
- ۱۴) همکاری با بازرسین دانشگاه و سازمان
- ۱۵) ایفای نقش موثر به عنوان عضوی از تیم سلامت در پزشک خانواده
- ۱۶) نظارت بر حفظ شرایط بهداشت محیط داروخانه
- ۱۷) گزارش هرگونه تخلف کشف شده و یا مشاهده شده به مراجع قضایی

ب) شرح خدمات قابل ارائه توسط داروساز مسئول فنی داروخانه :

- ۱) ساخت، ترکیب و آماده سازی داروها با رعایت اصول علمی داروسازی (داروهای ساختنی و
- ۲) ارائه مشاوره دارویی در دو سطح خصوصی یا نیمه خصوصی با رعایت استاندارد های علمی و اخلاقی
- ۳) فعالیت برای افزایش آگاهی و دانش تیم سلامت در خصوص داروهای نوین، اشکال جدید دارویی و تجهیزات استفاده از دارو و ملزومات پزشکی و نحوه مصرف منطقی آنها با ارائه اطلاعات و آموزش های لازم
- ۴) ارائه فرآورده های سلامت محور و آموزش مصرف علمی و منطقی آنها با هدف کمک به ارتقای سطح سلامت جامعه
- ۵) ارائه آموزش های لازم در خصوص عوامل خطر و بیماری زا به منظور اصلاح سبک زندگی در راستای پیشگیری از بروز بیماری ها
- ۶) آموزش روش های پیشگیری از بیماری با مشارکت در برنامه های غربالگری و ارجاع بیماران شناسایی شده به پزشک به منظور ایجاد امکان تشخیص زود هنگام بیماری
- ۷) پیگیری و پایش برنامه دارویی بیماران مبتلا به بیماری های مزمن و غیر واگیر با هدف کمک به بیمار (compliance) و افزایش موفقیت برنامه درمانی
- ۸) تزریق واکسن های قابل ارائه در داروخانه برابر مجوز ها و دستورالعمل های صادره
- ۹) عرضه تست های تشخیصی سریع قابل ارائه در داروخانه، ارائه آموزش های لازم در خصوص نحوه انجام تست و انجام آن در صورت نیاز و درخواست بیمار مطابق مجوز ها و دستورالعمل های صادره
- ۱۰) تنظیم برنامه شیوه زندگی به منظور ارتقاء کیفیت زندگی بیمار با شناسایی نیاز های دارویی هر بیمار با توجه به خصوصیات فردی وی، مطابق با سیاست های کلی سلامت
- ۱۱) ارائه خدمات دارویی، مشاوره ای و آموزش های لازم
- ۱۲) همکاری با پزشک و بیمار برای ایجاد سازگاری و تبعیت بیشتر بیمار در طول فرآیند درمان از طریق فرآیندهای تصمیم گیری مشارکت گرا و بررسی میزان همکاری بیمار در اجرای برنامه دارو درمانی و شناسایی موانع آن
- ۱۳) مدیریت ناخوشی های جزئی با استفاده از داروهای بدون نیاز به نسخه با هدف هدایت جامعه از درمان خودسرانه به سمت خود مراقبتی با مدیریت صحیح و به موقع این ناخوشی ها. در ارائه این خدمات ثبت مشخصات بیمار شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی و شکایت اصلی (chief complaint) الزامیست و دارو باید با مهر و امضا مسئول فنی داروخانه و نظارت وی، تحویل داده شود.
- ۱۴) مشاوره با مراجعین برای شناسایی هرچه سریعتر بیماری و پیشنهاد ارجاع فوری به پزشک مربوطه
- ۱۵) پیشگیری از خطاهای داروپزشکی و کاهش هزینه های درمانی با تنظیم برنامه دارو درمانی و بررسی رژیم دارویی بیمار
- ۱۶) کمک به ارتقاء ایمنی بیمار و ایمنی دارویی با تبعیت از دستورالعمل ها و راهنما های دارویی و بالینی، ارسال سریع و به موقع گزارش عوارض ناخواسته دارویی و سایر فرآورده های سلامت و آموزش کافی مرتبط به بیماران
- ۱۷) کمک به مصرف منطقی دارو و حفظ محیط زیست با بررسی و ساماندهی داروهای موجود در منازل و امحاء مناسب و صحیح آنها در صورت نیاز
- ۱۸) همکاری با سازمان و دانشگاه و مشارکت موثر در مطالعات فارماکوپیدمیولوژی و در برنامه های آموزش حرفه ای و اجتماعی که به منظور ارتقاء سلامت بیمار توسط این نهاد ها برنامه ریزی می شود.
- ۱۹) ارائه کمک های اولیه در صورت نیاز بیمار مطابق مقررات
- ۲۰) انجام بسته بندی مجدد و درج اطلاعات دارو، بیمار و پزشک معالج در بسته بندی جدید به نحوی که نوع دارو، شرایط نگهداری، عوارض جانبی، هشدار ها و نحوه مصرف دارو برای بیمار کاملاً مشخص باشد.

تبصره ۱- در صورت اثبات وقوع تخلف و عدم اجرای شرح وظایف، صلاحیت مسئول فنی داروخانه حسب درخواست دانشگاه قابل طرح مجدد در کمیسیون به منظور بررسی تعلیق یا ابطال گواهی تشخیص صلاحیت حرفه ای یا تعلیق یا ابطال پروانه مسئول فنی یا کسر امتیاز خواهد بود.

تبصره ۲- علاوه بر رسیدگی به تخلفات احتمالی که طی بازدید های دوره ای یا موردی کشف می گردند، در صورتی که تخلفات داروخانه در خصوص عرضه و فروش فرآورده های سلامت محور قاچاق یا تقلبی، احتکار، گرانفروشی، عدم به کار گیری مسئول فنی یا سایر جرایم توسط مسئول فنی داروخانه با ارائه مستندات قابل قبول به دانشگاه یا سازمان گزارش گردد، بلافاصله اقدام قانونی و پیگیری قضایی لازم توسط دانشگاه یا سازمان صورت خواهد پذیرفت.

تبصره ۳- به منظور تسهیل شناسایی داروساز در داروخانه استفاده از روپوش سفید با نصب پلاک مشخصات برای داروساز مسئول فنی الزامی بوده و سایر کارکنان داروخانه باید از روپوش با رنگ مشخص دیگری طبق ضوابط (سبز یا آبی) استفاده نمایند.

ماده (۲۳) مسئول فنی می تواند در غیاب خود به طور موقت داروساز فارغ التحصیل و واجد شرایط دیگری که موفق به اخذ گواهی تشخیص صلاحیت حرفه ای مسئولیت فنی شده باشد را تعیین ساعات و ایام مورد نظر به مدت حداکثر سه ماه متوالی در یک سال، طبق ضوابط برای انجام وظایف مربوطه به دانشگاه معرفی نماید. بهره مندی از این ماده برای بار دوم در یکسال با نظر کمیسیون قانونی دانشگاه بلامانع خواهد بود. در صورت عدم امکان حضور مسئول فنی پس از گذشت شش ماه، معرفی مسئول فنی واجد شرایط به دانشگاه توسط موسس داروخانه برای صدور پروانه مسئول فنی جدید الزامی است.

تبصره ۱- همچنین مسئول فنی میتواند حداکثر برای مدت یک هفته یکی از داروسازان فارغ التحصیل و واجد شرایط که موفق به اخذ گواهی تشخیص صلاحیت حرفه ای مسئولیت فنی شده باشد را طبق ضوابط برای انجام وظایف مربوطه معرفی نمایند. در این صورت موضوع بایستی قبل از شروع کار در ابتدا به صورت تلفنی یا کتبی و در صورت مهیا شدن بستر، به صورت الکترونیکی توسط مسئول فنی به اطلاع مدیریت دارویی دانشگاه و یا مرجع رسمی معرفی شده توسط معاونت غذا و داروی دانشگاه برسد. استفاده از این تبصره، در هر سال در مجموع بیش از پنج مرتبه مجاز نبوده و در صورت حضور هر داروسازی که بدون رعایت موارد فوق در داروخانه مشغول به فعالیت باشد دانشگاه یا سازمان می تواند موضوع غیبت مسئول فنی را برای رسیدگی در کمیسیون قانونی دانشگاه مطرح و پیگیری کند.

تبصره ۲- مسئول فنی نمی تواند مسئولیت فنی بیش از یک داروخانه یا هر موسسه پزشکی و دارویی دیگری در یک زمان بر عهده داشته باشد.

تبصره ۳- موسس مجاز به قبول مسئولیت فنی داروخانه دیگری همزمان با فعالیت داروخانه خود نخواهد بود.

تبصره ۴- کلیه موسسین داروساز باید حداقل یک نوبت کاری مسئولیت فنی داروخانه خود را تقبل نمایند. انجام این وظیفه توسط کارمندان و کارکنان دولت و دستگاه های اجرایی باید در خارج از ساعات کاری اداری باشد.

تبصره ۵- میزان ساعات کار مسئول فنی حداکثر تا ۱۲ ساعت در شبانه روز می باشد.

تبصره ۶ - در مورد داروسازانی که غیر از مسئولیت فنی داروخانه به کار دیگر اشتغال دارند، حداکثر فعالیت به عنوان مسئول فنی داروخانه هشت ساعت در شبانه روز است.

تبصره ۷ - پرداخت دستمزد به مسئول فنی و استفاده از سایر مزایا نظیر مرخصی و غیره بر اساس ساعات کار مندرج در این آئین نامه، طبق قرارداد بین مسئول فنی و موسس و حسب ضوابط قانون کار و با تایید و نظارت انجمن داروسازان محل خواهد بود.